

מדינת ישראל

משרד החינוך, התרבות והספורט
האגף הבכיר לביטחון, בטיחות ושע"ה

נוהל הפעלה של מתקנים מתנפחים

מרץ 2008

1. כללי

- א. **ביטול נהלים קודמים:** נוהל זה מבטל את כלל הנהלים שהופצו עד כה בעניין זה במערכת החינוך, הנוהל האחרון שהופץ באתר האינטרנט היה נובמבר 2007, נוהל זה מבטל גם אותו.
 - ב. פעילויות מתקנים מתנפחים נפוצות בארץ בכלל ובמסגרת אירועים במוסדות חינוך בפרט. במהלך השנים האחרונות אירעו מספר תאונות חלקם קשות שבהם נפגעו תלמידים במסגרת אירועים בהם היה שימוש במתקנים מתנפחים.
 - ג. מתוך תחקירים מעמיקים שנעשו במערכת החינוך וכללו ניתוח הכשלים והגורמים של התאונות, הגענו לידי מסקנה שיש לנקוט בפעילות הכנה וארגון מחייבות אשר יובילו להפעלת מתקנים אלו באופן בטוח יותר.
 - ד. בשנים האחרונות גדל מגוון המתקנים המשלבים טיפוס, גלישה, קפיצה, פעילות מים, רכיבה ועוד. מתקנים אלו הופכים מורכבים ודורשים מיומנויות הולכות וגוברות והשגחה על ילדים בזמן הפעילות. עובדה זו דורשת מצד המפעיל רמת פיקוח בקרה ומיומנות הולכת וגוברת.
 - ה. עקב התפתחותו של ענף זה בקרב פעילויות ילדים ונוער ושימוש במתקנים אלו באירועים, ברשויות המקומיות ובמוסדות חינוך, פנה אלינו משרד הפנים וביקש לכלול את הנוהל הקיים במסגרת המחייבת את המפעילים ברישוי עסקים בהתאם לנוהל והנחייה זו.
 - ו. לפיכך, פעילות זו מחייבת מצד הנהלת מוסד החינוך או תנועת הנוער תשומת לב רבה והשתתפות פעילה בהשגחה והכנה של פעילות זו.
- הערה:** נוהל זה נכתב בהתאמה לתקן האירופאי העוסק במתקנים מתנפחים, בימים אלו הוקמה ועדת במכון התקנים העוסקת בכתיבה ובחינה של תקן ישראלי, במידה ויפורסם תקן ישראלי למתקנים מתנפחים יותאם נוהל זה לתקן שיפורסם.

2. מטרה

מטרתו של נוהל זה, לפרט את התנאים וההליכים שישומם יבטיח את בטיחות המשתמשים במתקנים מתנפחים או בעת שהייה בקרבתם, במסגרת פעילות מאורגנת ומנוהלת על ידי המוסד החינוכי, המתנ"ס או תנועות נוער.

מדינת ישראל

משרד החינוך, התרבות והספורט
האגף הבכיר לביטחון, בטיחות ושע"ח

3. היקף

הנוהל כולל את הנושאים האלה:

- הגדרות,
- ההסמכה הנדרשת למנהל אתר מתקנים מתנפחים,
- סוגי הבדיקות והאישורים למתקנים מתנפחים.
- תפקיד מנהל המוסד החינוכי והאחראי על הפעילות,
- עקרונות להפעלת אירוע עם מתקנים מתנפחים,
- הוראות להצבת המתקן וההכנות לפעילות,
- הפעלת המתקן,
- כיפול המתקן וסיום הפעילות,
- הפעלת מתקן בחוף ים,
- הפעלת מתקן בבריכת שחיה,
- תרחישים מסוכנים והפעולות בעקבותיהם.
- נספחים:

- ניספח 1 – מבנה ותכלות תיק מתקן
- ניספח 2 – דוגמת תיק מתקן
- ניספח מספר 3 – רשימת בדיקה שגרתית

4. הגדרות

א. **מתקן שעשועים מתנפח:** מתקן המתבסס על אספקה מתמשכת של לחץ אוויר כדי לשמור על צורתו שעליו או בתוכו יכולים המשתמשים לשחק, לקפוץ, לגלוש או לטפס. מתקן זה ניתן לנייד ולמקם בתוך זמן קצר בהתקנה חוזרת ונשנית, בגנים, פארקים, בריכות, חצרות או בכל מקום אחר. בהגדרה כלולים בין השאר המתקנים הבאים:

- א. מתקנים מתנפחים שטוחים.
- ב. מתקנים עם קירות צד (טירה).
- ג. מתקן רב משחקים (אתגרין).
- ד. מגלשות יבשות.
- ה. מגלשות רטובות.
- ו. מתקני טיפוס.

2

מדינת ישראל

משרד החינוך, התרבות והספורט
האגף הבכיר לביטחון, בטיחות ושע"ה

- ז. משחקים (בנג'י אופקי, הפל אותי).
 - ח. ספינה מתנדנדת.
 - ט. מתקנים בתוך בריכת שחיה.
 - י. מתקנים בים.
- ב. **מפוח:** מתקן המשמש לניפוח מתקן השעשועים ברציפות, המונע באמצעות מנוע חשמלי או מנוע בנזין.
- ג. **תופס המתקן:** אדם או ארגון שהנם בעלי המתקן או שהורשו על ידי בעל המתקן להפעילו.
- ד. **רישוי עסקים:** כהגדרתו בחוק רישוי עסקים
- ה. **מנהל אתר מתקנים מתנפחים:** אדם מוכשר שמונה על ידי תופס המתקן או מי מטעמו, הנושא באחריות לפיקוח כולל באתר, תפעול בטוח, בדיקה ותחזוקה של המתקנים באתר.
- ו. **מפעיל מתקן:** אדם בוגר הממונה על ידי מנהל האתר להיות אחראי על הפעלת המתקן המתנפח בכל זמן שהוא זמין לשימוש הקהל, ולקיים תצפית על המתקן, במשך כל זמן הפעילות, על מנת לזהות מצבים חריגים או מסוכנים.
- ז. **עוזר מפעיל:** אדם בוגר או מדריך בתנועת נוער, או מדריך בקייטנה, המסייע למפעיל המתקן בבקרה ופיקוח על הפעילות במתקן.
- ח. **גוף בודק:** מהנדס שיש לו ניסיון בבדיקת מתקנים מתנפחים.
- ט. **בודק חיצוני:** יועץ בטיחות בעל ניסיון בבדיקת מתקנים מתנפחים.
- י. **בדיקה ראשונית:** בדיקה של גוף בודק לפני הכנסת המתקן לפעולה בפעם הראשונה.
- יא. **בדיקה שנתית:** בדיקה על ידי גוף בודק, שתיערך אחת לשנה ובה ייבדק המצב ההנדסי והבטיחותי של המתקן על כל חלקיו.
- יב. **בדיקה לפני הפעלה:**
- בדיקה המבוצעת על ידי מנהל אתר מתקנים מתנפחים, לפני כל תחילת פעילות.
 - בדיקה המבוצעת בשטח ההתקנה על ידי בודק חיצוני, השלמת הבדיקה המלאה ואישור תקינותם של המתקנים, מהווה תנאי לשימוש בהם.
- יג. **תיק המתקן-** מסמך הכולל את כל האינפורמציה הנדרשת להפעלה ומגבלות השימוש, ומכיל את התיעוד של ההתקנות והשימושים שנעשו במתקן, ושל הבדיקות התקופתיות.

מדינת ישראל

משרד החינוך, התרבות והספורט
האגף הבכיר לביטחון, בטיחות ושע"ה

יד. **שטח הסכנה** - אותו אזור הנמצא בקרבת מתקן השעשועים שחל איסור להימצא בתוכו כל עוד מתקן השעשועים נמצא בתנועה או בפעולה. שטח הסכנה יגודר בדרך המונעת כניסה אליו וישולט בדרך המתריעה אודות הסכנה הכרוכה בהימצאות בתוכו.

5. הסמכות

ההסמכה הנדרשת למנהל אתר מתקנים מתנפחים:

- א. מנהל האתר הוא הגורם המרכזי בניהול הבטיחות באירוע עם מתקנים מתנפחים. על כן הוא חייב בהכשרה מתאימה ועליו לשאת תעודה המעידה על הכשרתו.
- ב. ההכשרה תתבצע על ידי גוף הדרכה המכשיר את מנהלי האתרים של המתקנים המתנפחים ומעניק תעודת הכשרה ובהם הפירוט של הנושאים שנלמדו.
- ג. בנוסף על הכשרתו זו, חייב מנהל אתר מתקנים מתנפחים, לעבור הכשרה כמגיש עזרה ראשונה ולשאת תעודה מתאימה ותקפה, המעידה על כך שמבצע רענון אחת לשנתיים. במידה ואיננו מוכשר כמגיש עזרה ראשונה, באתר יהיה מגיש עזרה ראשונה.

6. רישיון עסק

- א. **חובת רישיון העסק תחול ממרץ 2009 לשם התארגנות כללית של מפעילי מתקנים מתנפחים בכל הארץ.**
- ב. בעל המתקן יחזיק רישיון עסק להפעלת מתקנים מתנפחים מאותה רשות שבה נמצא העסק שלו.
- ג. רישוי העסק שיש בידי המפעיל תקף גם ברשויות אחרות שבו הוא מפעיל את מתקניו.
- ד. רישוי העסק ניתן בגין עמידה של המפעיל בנוהל זה שאומץ על ידי משרד הפנים ומסדיר את סידורי הבטיחות המחייבים את המפעיל.

7. סוגי הבדיקות והאישורים למתקנים מתנפחים:

- א. **בדיקה ראשונית** – מבוצעת על ידי גוף בודק. בבדיקה זו נבדק התכנון ההנדסי של המתקן, והתאמתו לפעילות הנדרשת. הבדיקה כוללת את כל הפרמטרים של המתקן, וכן מגדירה את מגבלות השימוש ובטיחות המתקן.
- ב. **בדיקה שנתית** – מבוצעת על ידי גוף בודק. בבדיקה זו עוסקת בהיבטי תחזוקה ובטיחות של המתקן. בין היתר כוללת הבדיקה את תקינות היריעה, התפרים של היריעות, אביזרי העזר – ידיות, סולמות, חבלים, סרטים, נקודות העיגון של המתקן וכדומה.

4

מדינת ישראל

משרד החינוך, התרבות והספורט
האגף הבכיר לביטחון, בטיחות ושע"ה

ג. **בדיקה לפני הפעלה על ידי מנהל האתר** – בדיקה זו מבוצעת על ידי מנהל האתר למתקנים מתנפחים,

ד. **בדיקה על ידי בודק חיצוני** – מומלץ כי באתר מעל 6 מתקנים, תבוצע בדיקה בשטח על ידי יועץ בטיחות בעל ניסיון בבדיקת מתקנים מתנפחים, הבדיקה כוללת את כל חלקי המתקן ואת אופן ההתקנה שלהם באתר.

ה. **בדיקת מערכת החשמל באתר** –

- בדיקה זו מבוצעת על ידי חשמלאי מוסמך כשיש פעילות מתנפחים עם מים.
- בדיקת מערכת החשמל של כל מתקן לפחות אחת לשנה.
- האתר שאליו מתחברים המתקנים יהיה בדוק לפחות אחת לשנה.

8. תפקיד מנהל המוסד החינוכי והאחראי על הפעילות:

פעילות במתקנים מתנפחים תאושר על ידי מנהל מוסד החינוך לאחר שבדק הוא או מי מטעמו ומצא כי מתקיימות הדרישות המקדמיות האלו:

א. תופס המתקן או בעל המתקן מחזיק בידו רישיון עסק להפעלת מתקנים מתנפחים הניתן בהתאם לנוהל זה. במידה ותופס המתקן הוא מתנ"ס, תנועת נוער או כל גוף הפועל ללא מטרות רווח הוא אינו מחויב בכך, אך כן מחויב בשאר אישורי התקינות והכשירות המפורטים בחוזר זה. (רישוי העסק תופס להפעלת המתקנים בכל הארץ).

ב. קיים ביטוח בתוקף המבטיח שיפוי לכל מי שייפגע במהלך שימוש במתקן.

ג. קיימים סידורי עזרה ראשונה ופינוי רפואי במקום.

ד. לכל מתקן יש תיק מתקן מסודר.

ה. מנהל המוסד ימנה אחראי מטעמו על הפעילות ויתדרך אותו בהתאם. המנהל ישקול גם לתגבר את האחראי במלווים בוגרים על מנת שתובטח השליטה ותובטח הבטיחות בהתאם לנדרש.

ו. מנהל המוסד יעדכן את קב"ט מוסדות חינוך ברשות על פעילות מסוג מתקנים מתנפחים ויתודרך על ידו בהתאם לצורך.

5

מדינת ישראל

משרד החינוך, התרבות והספורט
האגף הבכיר לביטחון, בטיחות ושע"ה

ז. בפעילות רבת משתתפים מחוץ לבית הספר, יפעל מנהל המוסד בהתאם לדרישות הרשות המקומית על פי חוק רישוי עסקים הנוגע לאירועים מסוג זה, הכוללים בין השאר הנחיות ביטחון ואבטחה, בטיחות עזרה רפואית, כיבוי אש וכדומה.

9. מתקנים שיש לגביהם הגבלות במערכת החינוך:

- א. מתקן השור הזועם – אסור להפעלה במוסדות חינוך
- ב. מתקן בריכות קצף – אסור להפעלה במוסדות חינוך
- ג. מתקן קיר טיפוס מעל 4 מ' – מחייב מפעיל קירות טיפוס או מדריך טיפוס וגלישה מוסמך כולל אמצעי אבטחה תקינים כנגד נפילה.
- ד. מתקן טיפוס במים - מחייב שעומק המים לא יפחת מ- 2 מ', בכדי לבלום נפילת הילדים.

10. הנחיות לשלב הקמת האתר של מתקנים מתנפחים:

- א. אין לקיים אירוע במקום פתוח עם מתקנים מתנפחים בתנאי מזג אוויר לא מתאימים: גשם, רוחות. לגבי מתקנים שבהם קיימת הגבלת רוח ותנאי סביבה מוגדרים, יש לנהוג על פי הנחיות המופיעות בתיק המתקן.
- ב. במקרים שבהם קיים חשש ליציבות המתקנים כמו: אדמה חולית, משבי רוח חזקים, יתאם מנהל האתר בדיקה של גוף בודק על מנת לאמת את עמידות ההתקנה בתנאי הסביבה הספציפיים.
- ג. לפני תחילת הפעילות יתדרך מנהל האתר את מפעילי המתקנים ועוזרי המפעילים, וימסור להם הנחיות הפעלה ורענון נהלי הבטיחות. לכל מתקן יש לתת את הוראות הבטיחות הספציפיות שלו, על פי תיק המתקן.
- ד. תדריך מפעיל ועוזר מפעיל: במסגרת תדריך של מנהל האתר למפעילי המתקנים ולעוזריהם, יקפיד על הצבתם ותדרוכם בנושאים הבאים:
 - מפעיל המתקן יהיה בכניסה למתקן ויבקר את כניסת הילדים וינחה אותם לגבי התנהגות בטוחה במתקן.
 - עוזר המפעיל ימצא בנקודת היציאה מהמתקן ויוודא שילדים יוצאים ונקודת היציאה נשארת פתוחה ובטוחה.
 - הכנסת ילדים למתקן תהיה בהתאם לתפוסה האפשרית המותרת של המתקן.

6

מדינת ישראל

משרד החינוך, התרבות והספורט
האגף הבכיר לביטחון, בטיחות ושע"ה

- במתקנים גבוהים במיוחד, מעל 4 מ', כמו מגלשות, מיקום המפעיל יהיה בשיא הגובה על מנת לתזמן את הגולשים.
- ה. מתקן בעל חלק עליון שיוצר קירווי ואפילו חלקי, חלקו העליון יעוגן לנקודה קבועה באתר על מנת למנוע הילכדות הנובעת מקריסה.
- ו. המתקן לשימוש יהיו ללא חורים או חתכים משמעותיים ביריעה או בתפרים,
- ז. המתקנים יהיו נקיים מחפצים זרים ומלכלוך.
- ח. יש לבדוק כי השטח עליו יוצב המתקן ישר וסביבתו נקייה מחפצים חדים העלולים לפגוע במתקן או במשתמשים.
- א. המתקן ימוקם בשטח פתוח רחוק מקווי חשמל, גדרות, עצים, עמודים וכל מכשול אחר.
- ב. המרחק בין המתקנים יהיה 5 מ' האחד מהשני.
- ג. יש להניח מזרני הגנה/בלימה ביציאה מהמתקן ובסביבתו, במקום בו קיימת סכנת נפילה מהמתקן החוצה אלא אם המתקן הוקם על משטח דשא או חול. מזרני ההגנה יהיו עשויים ספוג מצופה שמשונית. הספוג יהיה בעובי של לא פחות מ- 5 ס"מ.
- ד. מומלץ לתחום את הכניסה למתקן במצב של צפיפות גבוהה. יש לסמן כניסה ויציאה.
- ה. יש לקבוע שלט ליד כל מתקן ובו הסברים וכללי התנהגות בעת השימוש במתקן על פי המפורט בתיק המתקן
- ו. כל מתקן יעוגן באמצעות יתדות כמספר נקודות העגינה הקיימות במתקן, היתד צריכה להיות ממתכת באורך 50 ס"מ לכל הפחות. הקשירה תהיה בחבל בעובי 12 מ"מ.
- ז. בשטח אספלט, בטון או ריצפת אולם ספורט, תתבצע העגינה באמצעות משקולות.
- ח. יש לוודא כי בעת הקמת המתקן לא יהיו ילדים בסביבתו.
- ט. **מערכת החשמל:**

1) למקורות הספקת החשמל (שקעים ראשיים, ארונות חשמל) אין גישה אלא למנהלי האירוע.

2) כבלי החשמל יהיו תקינים ושלמים, פרוסים נכון ואינם חשופים לקהל. חלקי חשמל כמו שקעים ותקעים שלמים וללא נזק.

3) כבלי החשמל העוברים באזור הפעילות יותקנו בגובה 3 מ' או יונחו על הרצפה ויכוסו בכיסוי PVC.

7

מדינת ישראל

משרד החינוך, התרבות והספורט
האגף הבכיר לביטחון, בטיחות ושע"ה

- 4) כבלי החשמל יהיה מקובעים ויקשרו לעוגנים יציבים משני צידיהם וקשורים באופן שלא יתנתקו משקע החשמל במקרה של משיכה פתאומית.
- 5) הזנת המתח החשמלי למתקנים, תהיה מוגנת כחוק בפני סכנת התחשמלות.
- 6) כבלי החשמל יעברו מאחורי המתקן ולא בחזיתו. יש לפרוס את הכבלים ולא להשאירם גלולים על התוף למניעת התחממות יתר וגרימת קצרים חשמליים.
- 7) חיבורי החשמל מורכבים (מעבר לחיבור שקע בתקע), אם יידרשו, יבוצעו על ידי חשמלאי מוסמך.
- 8) הארקות מיוחדות של המתקנים המתנפחים, אם קיימות כאלו, ייבדקו על ידי חשמלאי בודק.

י. המפוח

- 1) יש לוודא שלכל מתקן יש מפוח מסוג מאושר ומתאים לתקני בטיחות ורשתות ההגנה של המפוח שלמות. המפוח יהיה קשור היטב לשרוול ופתח היניקה חופשי מחסימות. יש לייצב ולקבע את המפוח לקרקע.
- 2) המפוח יהיה עם שסתום אל חוזר למניעת יציאת אויר מהירה.
- 3) מיגון מפוח: יש למנוע גישה חופשית למפוח באמצעות שולחן או חסימה אחרת.
- 4) יש לקשור את כבל החשמל אל המפוח לפני נקודת החיבור.
- 5) חיבור המפוחים יהיה לשקעים המוגנים במפסק פחת.
- 6) צינור אספקת האוויר מחובר היטב ובחוזקה אל המפוח.
- 7) המפוח ממוקם מחוץ לתחום התנועה של הקהל.
- 8) אזור כניסת האוויר למפוח פנוי מחפצים זרים.
- 9) המפוחים יהיו מגודרים לבטח למניעת גישה של ילדים אל המפוח וכן למניעת הינתקות כבלי החשמל המפעילים אותו.

יא. **בטיחות אש:** בעת ההערכות לקראת ההקמה, יש לבדוק את מערך כיבוי האש הקיים באתר ולשקול הצבת ציוד כיבוי אש נוסף בהתאם לנסיבות.

יב. **הפעלת ניסוי:** בתום ההתקנה תבוצע בדיקה של יועץ חיצוני שתכלול הפעלת ניסוי כדי לבחון את כשירות המתקנים. במסגרת הפעלת הניסוי ינותק זרם החשמל ותיבדק קריסת המתקנים. במידה

מדינת ישראל

משרד החינוך, התרבות והספורט
האגף הבכיר לביטחון, בטיחות ושע"ה

והזמן אינו סביר לחילוץ מהמתקן, יפסל המתקן ויוצא מהאתר.

11. שלב הפעלת המתקן:

- א. ליד כל מתקן, יוצבו המפעיל ועוזרו.
- ב. לפני העלייה למתקן, יסביר המפעיל למשתמשים כיצד לפעול בו, מה מותר ומה אסור וכיצד ישמעו להוראותיו.
- ג. יש להקפיד על מעבר מסודר בין המתקנים בהתאם להנחיותיו והוראותיו של מנהל האירוע.
- ד. אין לעמוד בחזית המתקנים, כלומר עם כיוון תנועת המשתתפים, אלא בניצב ובצידי המתקן כך שלא יהיה כל חשש לפגיעה מתנועתם של המשתתפים או חבלים, גומיות שעלולים להשתחרר במהלך הפעילות.

ה. תפקיד המפעיל ועוזרו בעת ההפעלה:

- 1) השגחה רציפה. חל איסור להשאיר את המתקן בזמן הפעלה ללא השגחה.
- 2) השגחה על העלייה והירידה מהמתקן.
- 3) הקפדה על עמידה במגבלות המתקן: גיל, מספר משתמשים, מוגבלויות.
- 4) הקפדה על הסרת נעליים וחפצים אחרים.
- 5) מניעת כניסה עם מזון או שתייה.
- 6) מניעת קפיצות במשטח הכניסה למתקן.
- 7) מניעת השתוללות (רוב התאונות והפגיעות נובעות מהשתוללות).
- 8) להפריד בין משתמשים גדולים וקטנים.
- 9) מניעת טיפוס על קירות צד או חלקים שאין לטפס עליהם.
- 10) מניעת גלגולים באוויר ("סלטות").
- 11) מניעת עישון בסביבת המתקן.
- 12) ערנות לגבי שינויים בלחץ האוויר במתקן, הרחקה מהירה של המשתמשים במקרה של תקלה באספקת האוויר או עקב קרע גדול שהתגלה.
- 13) להוציא מהמתקן ילד לא ממושמע שהתנהגותו עלולה לפגוע באחרים.

9

מדינת ישראל

משרד החינוך, התרבות והספורט
האגף הבכיר לביטחון, בטיחות ושע"ה

12. שלב קיפול וסיום הפעילות:

- א. לקראת סיום האירוע יש להודיע למשתמשים.
- ב. לאחר ירידה מהמתקן יש לסרוק את המתקן ואת סביבתו לפני הורדת האוויר. יש לוודא שהמשתמשים לקחו איתם את ציודם האישי: נעלים, בגדים וכד'.
- ג. יש לנתק את המפוח ולהישאר ליד המתקן עד להורדה מלאה של האוויר.
- ד. יש לוודא כי בעת קיפול המתקן לא יהיו ילדים או בעלי חיים בסביבתו.

12. הוראות למפעיל מתקן בחוף ים:

- א. אין להשתמש במתקנים מתנפחים בים אלא בחוף מוכרז כחוק בנוכחות מצילים בהתאם להנחיות מנהל החוף.
- ב. בגובה מים מעל 80 ס"מ, יהיה השימוש במתקן מותר רק למי שיודע לשחות. חובתו של מפעיל המתקן לוודא זאת.

13. הוראות למפעיל מתקן בבריכת שחיה:

- א. אין להשתמש במתקנים מתנפחים אלא בבריכה מוכרזת כחוק בנוכחות מצילים בהתאם לתקנות.
- ב. בגובה מים מעל 80 ס"מ יהיה השימוש במתקן מותר רק למי שיודע לשחות. חובתו של מפעיל המתקן לוודא זאת.

14. תרחישים מסוכנים והפעולות בעקבותיהם

להלן מספר מקרי חירום והפעולות שיש לעשות בעקבותיהם:

- א. במקרה של הפסקת חשמל, נפילת מתח חשמל והפסקה או פגיעה בפעילות המפוחים: יש להוציא את הילדים מהמתקן ולסרוק אותו. יש לדווח מייד למנהל האתר על התקלה. היות והאוויר, במקרה מסוג זה, יוצא במתינות ולאט, יורדו הילדים באופן מסודר ולא בבהילות.
- ב. במקרה והאוויר יוצא ממתקן במהירות ובפתאומיות עקב חור במתקן, קריעה או תקלה במפוח: יש לפעול במהירות לחלץ את הילדים, להורידם מהמתקן ולדווח למנהל האתר.

מדינת ישראל

משרד החינוך, התרבות והספורט
האגף הבכיר לביטחון, בטיחות ושע"ה

- ג. במקרה ומשתמש נפגע: יש להפסיק את הפעילות במתקן ולהוריד את המשתמשים עד לפינוי הנפגע ממנו, לטפל בנפגע, לדווח למנהל האתר, ולהמשיך את הפעלת המתקן רק לאחר קבלת אישור ממנהל האתר להמשך הפעילות.
- ד. במקרה של התפרעות תלמידים שאינה מאפשרת שליטה וקשב מצד המשתמשים: יש לעצור את הפעילות ולהודיע על כך למנהל האתר.
- ה. במקרה של קלקול מערכת ההגברה והכריזה: יש להפסיק את הפעילות עד לקבלת אישור ממנהל האתר.
- ו. במקרה של מספר משתתפים רב מהצפוי במתקן מסוים: יש לעצור את השימוש והפעלת המתקן, לפנות את האנשים, לסגור את המפוח, לדווח למנהל האתר ולהמתין להנחיות ממנו.

ניספח 1 – מבנה ותכולת תיק מתקן

לכל מתקן מתנפח קיים ספר המתקן המכיל תיעוד המתייחס ל:

- א. תיעוד הבדיקה הראשונית שבוצעה הגוף הבודק.
- ב. אישור בדיקה שנתית בתוקף המבוצעת על ידי הגוף הבודק.
- ג. תיעוד אודות תוצאות הבדיקה התקופתית במתקן.
- ד. תוצאות של בדיקות המתקנים וסביבתם, לפני תחילת האירוע.
- ה. הוראות בטיחות והפעלה בעברית של יצרן או יבואן או מפעיל, הכוללות הגבלות והתניות לשימוש במתקן כגון: מספר משתתפים מותר, משקל מקסימאלי, התייחסות לתנאי הסביבה והאקלים, מספר מפעילים מינימאלי, הוראות חילוץ וכדומה.
- ו. תיעוד התקנות, תקלות, תיקונים ושינויים שבוצעו במתקן.
- ז. תיעוד תאונות שאירעו במתקן.

מדינת ישראל

משרד החינוך, התרבות והספורט
האגף הבכיר לביטחון, בטיחות ושע"ח

ניספח 2 - דוגמה לתיק מתקן – מגלשת הרים

א. שם המתקן – מגלשת הרים

ב. דגם - 5588

ג. מספר סידורי - 1995

ד. תמונת המתקן

מדינת ישראל

משרד החינוך, התרבות והספורט
האגף הבכיר לביטחון, בטיחות ושע"ח

ה. תאור כללי של המתקן

המתקן מבוסס על מגלשה אשר העליה אליה נעשית תוך כניסה לחלל סגור וטיפוס על משטח משופע מדורג.

ו. נתונים טכניים

- (1) אורך – 10 מטר
- (2) רוחב – 3 מטר
- (3) גובה – 3 מטר

13

מדינת ישראל

משרד החינוך, התרבות והספורט
האגף הבכיר לביטחון, בטיחות ושע"ח

- (4) זווית השיפוע של המגלשה – 35 מעלות
- (5) נתוני המפוח – 0.5 כ"ס, 30 cfm
- (6) נתוני היריעה – יריעת pvc בעובי 1 מ"מ.
- (7) משקל המתקן במצב מקופל – 60 ק"ג.
- (8) מימדים במצב ארוז: אורך 2 מטר, רוחב 1 מטר, גובה 0.6 מטר.

ז. היצרן

- (1) שם היצרן – aaa
- (2) כתובת – bbb
- (3) דוא"ל - CCC

ח. שנת ייצור – 2005

ט. בעל המתקן

- (1) שם החברה – aaa
- (2) שם המנהל - ddd
- (3) כתובת – bbb
- (4) דוא"ל - CCC

י. מגבלות השימוש

- (1) רמת המישוריות של השטח – 5 אחוז
- (2) מגבלות מהירות רוח – 20 קמ"ש.
- (3) יש להציב מזרוני מגן במתחם העלייה למתקן ובמתחם הירידה ממנו.
- (4) מספר המשתמשים המרבי בו-זמנית במתקן – 5 ילדים
- (5) גיל המשתמשים - מ- 5 עד 16.
- (6) גובה המשתמשים – מ- 1.1 מטר עד 1.8 מטר.
- (7) מגבלות רפואיות – השימוש אסור לחולי לב, לנשים בהריון, לסובלים ממחלות לב.

(8) הוראות התנהגות

- (1) להסיר נעליים וחפצים אחרים,
- (2) לא להתפרע,

מדינת ישראל

משרד החינוך, התרבות והספורט
האגף הבכיר לביטחון, בטיחות ושע"ח

3) לגלוש בישיבה עם הרגליים לפניכם.

יא. אופן ההתקנה

- 1) השטח המינימלי הנדרש – אורך 15 מטר ורוחב 6 מטר.
- 2) מספר יתדות עגינה - 6.
- 3) מזרוני מגן – להניח 3 מזרונים באיזור עליה למתקן ו- 4 מזרונים באיזור הנחיתה.
(כל מזרון באורך 2 מטר, ברוחב 1 מטר ובעובי 10 ס"מ).
- 4) גידור – יש לגדר את המפוח. באירוע המוני יש לגדר את כל המתקן באמצעות מחסומים בגובה 1 מטר לפחות.

יב. הנחיות לתפעול

מספר המדריכים - 2

יג. הנחיות לשילוט

- 1) גודל השלט –
- 2) גובה האות –
- 3) נוסח השלט - אאאאא

יד. הנחיות בטיחות מיוחדות למתקן

לכל היותר שני ילדים באיזור המגלשה.

טו. נוהלי חירום וחילוץ

- 1) במקרה של הפסקת חשמל – אאאאא
- 2) במקרה של פאניקה של אורח - בבבב

טז. הנחיות לתחזוקה

- 1) יש לתקן כל תפר קרוע שאורכו מעל 20 ס"מ.
- 2) יש להחליף כל סרט עגינה שנקרע.

יז. דף בדיקות וטיפולים

- 1) בדיקה תקופתית
- 2) בדיקה לפני שימוש.
- 3) תיקון שבוצע.

מדינת ישראל

משרד החינוך, התרבות והספורט
האגף הבכיר לביטחון, בטיחות ושע"ח

דף התקנות

מספר	האתר	תאריך התקנה	תאריך פירוק	מנהל אחראי	חתימה	הערות
.1						
.2						
.3						
.4						
.5						
.6						
.7						
.8						
.9						
.10						
.11						

יח. תקלות ותאונות

מספר	אתר	תאריך	שם הנפגע	תאור המקרה	מנהל אחראי	חתימה
.1						
.2						
.3						
.4						
.5						

מדינת ישראל

משרד החינוך, התרבות והספורט
האגף הבכיר לביטחון, בטיחות ושע"ח

						.6
						.7
						.8
						.9
						.10

בדיקה תקופתית

מספר	האתר	תאריך הבדיקה	שם הבודק	חתימה	הערות
.12					
.13					
.14					
.15					
.16					
.17					
.18					
.19					
.20					
.21					
.22					

בדיקה לפני הפעלה

מספר	האתר	תאריך הבדיקה	שם הבודק	חתימה	הערות
------	------	--------------	----------	-------	-------

מדינת ישראל

משרד החינוך, התרבות והספורט
האגף הבכיר לביטחון, בטיחות ושע"ח

					.1
					.2
					.3
					.4
					.5
					.6
					.7
					.8
					.9
					.10

ניספח מספר 3 – בדיקה שגרתית

מספר	הנושא הנבדק	הערות
.1	בדיקה כי המקום מתאים להתקנת המתקן	
.2	כל העגינות בטוחות ומחוברות לקרקע כנדרש	
.3	ציוד משני כמו מזרוני הגנה קיים ומונח במקום	
.4	אין חורים או קרעים משמעותיים באריג ובתפרים	
.5	נעשה שימוש במפוח המתאים	
.6	לחץ האוויר הכולל מספיק כדי להעניק בסיס יציב וקשיח במתקנים	
.7	אין חלקים אלקטרוניים חשופים והכבלים אינם שחוקים וגלויים.	
.8	אין נזק לפלגים, שקעים ומתגים.	
.9	צינור הקישור והמפוח מחוברים בחוזקה זה לזה.	

מדינת ישראל

משרד החינוך, התרבות והספורט
האגף הבכיר לביטחון, בטיחות ושע"ח

	המפוח ממוקם בצורה בטוחה ורשתות ההגנה שלמות	.10
	לא בוצע שום שימוש במתקן על ידי קהל עד שהפגמים והליקויים שנתגלו בבדיקה השגרתית תוקנו.	.11
	נקודות נוספות:	.12
		.13
		.14
		.15
		.16